

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **D. K.**
toho času ve výkonu trestu odnětí svobody ve V. H.
P. O. Box X

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky – Věznice Vinařice**
sídlem Hlavní 245, Vinařice,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 27. 10. 2017, č. j. VS 103918-6/ČJ-2017-800532, ze dne 3. 11. 2017, č. j. VS-108131-2/ČJ-2017-800532, ze dne 22. 11. 2017, č. j. VS-108292/ČJ-2017-800532/7, a ze dne 17. 1. 2018, č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28

takto:

- I. Rozhodnutí vrchního komisaře žalované ze dne 27. 10. 2017, č. j. VS-103918-6/ČJ-2017-800532, a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 20. 10. 2017, č. j. VS-103918/ČJ-2017-800532-28, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení
- II. Rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu žalované ze dne 22. 11. 2017, č. j. VS-108292/ČJ-2017-800532/7, a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 14. 11. 2017, č. j. VS-108292-2/ČJ-2017-800532/5, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- III. Rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu žalované ze dne 17. 1. 2018, č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28, a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 20.

12. 2017, č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

IV. Ve zbývajícím rozsahu se žaloba zamítá.

V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před žalovanou

1. Žalobce je od X ve výkonu trestu odnětí svobody, od 19. 9. 2017 byl přemístěn do V. V. spravované žalovanou. Předpokládaný konec trestu je stanoven na X.
2. Podáním ze dne 9. 1. 2018 adresovaným Krajskému soudu v Praze žalobce žádal Okresní soud v Kladně, který měl rozhodovat o jeho podmíněčném propuštění, aby vyčkal do doby, než krajský soud rozhodne o oprávněnosti kázeňských trestů, které mu v průběhu výkonu trestu odnětí svobody byly uloženy. Po sérii výzev a četných doplňujících podání vyšlo najevo, že žalobcova podání je třeba dle obsahu považovat za žalobu podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) směřující proti čtyřem samostatným rozhodnutím žalované o stížnostech podaných žalobcem proti čtyřem samostatným rozhodnutím o uložení kázeňských trestů dle § 28 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění zákona č. 58/2017 Sb. (dále jen „ZVTOS“). Jedná se o následující rozhodnutí:
 - Rozhodnutí vrchního komisaře žalované ze dne 27. 10. 2017, č. j. VS-103918-6/ČJ-2017-800532 (dále jen „**rozhodnutí o stížnosti 1**“), kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 20. 10. 2017, č. j. VS-103918/ČJ-2017-800532-28, jímž byl žalobce shledán vinným, že dne 19. 10. 2017 v 19:52 hodin na chodbě oddílu O10V u vaříče fyzicky napadal ve vzájemném konfliktu odsouzeného V. K., přičemž odsouzení se rukama po sobě sáпали a strkali do sebe, následně v 19:53 hodin došlo na chodbě oddílu k dalšímu krátkému fyzickému konfliktu mezi odsouzenými, čímž se žalobce dopustil kázeňského přestupku spočívajícího v porušení § 28 odst. 1 ZVTOS, kterým se stanoví základní povinnosti odsouzeného, a to mimo jiné povinnost dodržovat stanovený pořádek a kázeň a dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, za což byl žalobci podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 4 dny, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programů zacházení (dále jen „**rozhodnutí o kázeňském trestu konflikt se spoluodsouzeným**“);
 - rozhodnutí ředitele žalované ze dne 3. 11. 2017, č. j. VS-108131-2/ČJ-2017-800532, (dále jen „**rozhodnutí o stížnosti 2**“), kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí vrchního komisaře žalované ze dne 1. 11. 2017, č. j. VS-108131-2/ČJ-2017-800532, jímž byl žalobce shledán vinným, že dne 31. 10. 2017 v 9:10 hodin, kdy byl službukonajícími příslušníky vězeňské služby převáděn z prohlížecké místnosti v suterénu ubytovny O na ložnici č. 17 oddílu O10V, kde je ubytován, aby si sbalil své osobní věci, přičemž při tomto převádění žalobce na chodbě oddílu O10V stiskl tísňový hlásič, na základě čehož vyhlásil ISS-operátor tísňový signál na chodbě oddílu O10V, a po přivedení na ložnici č. 17 oddílu O10V se

žalobce prudce otočil a nataženýma rukama vrazil do službukonajícího příslušníka pprap. N., který zůstal stát ve dveřích a snažil se prorazit na chodbu, načež vůči němu musely být službukonajícími příslušníky užity donucovací prostředky spočívající v užití hmatů, chvatů a přiložení pout, čímž se žalobce dopustil přestupku spočívajícího v porušení § 28 odst. 1 ZVTOS, neboť porušil stanovený pořádek a kázeň, odmítal plnit pokyny a příkazy službukonajícího příslušníka vězeňské služby a hrubě porušil zásady slušného jednání vůči službukonajícímu příslušníkovi vězeňské služby, za což byl žalobci podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 20 dnů (dále jen „**rozhodnutí o kázeňském trestu strčení do příslušníka žalované**“).

- rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu žalované ze dne 22. 11. 2017, č. j. VS-108292/ČJ-2017-800532/7 (dále jen „**rozhodnutí o stížnosti 3**“), kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 14. 11. 2017, č. j. VS-108131-2/ČJ-2017-800532, jímž byl žalobce shledán vinným, že dne 31. 10. 2017 v 8:20 hodin v prostorách oděvního skladu předložil příslušníkovi žalované ke kontrole svůj identifikační průkaz (dále též „ID karta“), který byl poškozen tím, že byl na obou stranách orámován černou fixou a na jeho rubové straně bylo napsáno telefonní číslo a pin telefonní karty, čímž spáchal kázeňský přestupek dle § 46 odst. 1 ZVTOS, protože vědomě porušil § 28 odst. 1 ZVTOS, dle kterého je odsouzený povinen zachovávat pravidla vnitřního řádu věznice, a v tomto případě porušil čl. 28 odst. 5 Vnitřního řádu žalované stanovící, že úmyslné poškození nebo zničení ID karty je kázeňský přestupek. Současně byl žalobce shledán vinným, že dne 31. 10. 2017 cca v 8:35 hodin na oddílu odsouzených O10-V nejprve odmítal opakovaný příkaz příslušníka, aby s ním odešel z tohoto oddílu do suterénu ubytovny „O“, a současně na přítomné příslušníky hlasitě a arogantně křičel, že na to nemají právo, a následně v suterénu ubytovny „O“ nejprve na příslušníka, který u něj začal provádět prohlídku, křičel, že ho chce příslušník chytit a dotýkat se ho, přičemž po ukončení této prohlídky odmítal splnit opakované pokyny příslušníka, aby se odebral na jím určenou místnost, čímž spáchal kázeňský přestupek dle § 46 odst. 1 ZVTOS, protože vědomě porušil § 28 odst. 1 ZVTOS, dle kterého je odsouzený povinen plnit pokyny a příkazy zaměstnanců vězeňské služby, a dále je povinen dodržovat zásady slušného jednání s lidmi, s nimiž přichází do styku. Za obě tato jednání byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 14 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení (dále jen „**rozhodnutí o kázeňském trestu poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované**“);
- Rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu žalované ze dne 17. 1. 2018, č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28 (dále jen „**rozhodnutí o stížnosti 4**“), kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 20. 12. 2017, č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28, jímž byl žalobce shledán vinným, že dne 20. 12. 2017 na chodbě před kanceláří vychovatele O10 v 6:45 hodin a následně na oddíle O10V v ložnici č. 17 neuposlechl pokyn příslušníka žalované o řádné ustrojení, neuposlechl pokyn přijít na ložnici č. 17 k ustlání lůžka podle předepsaného vzoru a několikrát neuposlechl pokyn, aby si zabalil své věci k převedení na uzavřený oddíl, na pokyny reagoval slovy „*Nikam nejdu, budu se*

*holit“ a „Nic si balit nebudu“, čímž porušil § 28 odst. 1 ZVTOS, dle kterého je odsouzený povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby a jinak zachovávat pravidla vnitřního řádu věznice, za což mu byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 14 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení (dále jen „rozhodnutí o kázeňském trestu *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí*“);*

(všechna výše specifikovaná rozhodnutí žalované dále též souhrnně „napadená rozhodnutí“).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

3. Žalobce obecně (ve vztahu ke všem napadeným rozhodnutím) namítá nesprávné vedení spisu žalované, s nímž mu nebylo umožněno se řádně seznámit, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a učinit návrhy na doplnění dokazování. Nebyla mu ani řádně předána vyhotovení jednotlivých rozhodnutí. V této souvislosti žalobce poukazuje na liknavý přístup žalované k vedení řízení, což opakovaně zdůrazňuje i ve vztahu k obsahu jednotlivých napadených rozhodnutí.
4. Žalobce dále namítá, že ve spisu žalované chybějí podstatné podklady. Upozorňuje na absenci lékařských zpráv. Dále namítá absenci kamerových záznamů ke všem inkriminovaným skutkům, neboť jde o důležité důkazní prostředky. Tyto nedostatky žalobce považuje za odporující § 47 ZVTOS, na základě kterého lze kázeňský trest uložit jen po důsledném objasnění věci, což v daném případě splněno nebylo.
5. Žalobce rovněž namítá nepřiměřenost uložených sankcí. V této souvislosti obsáhle cituje jednotlivá ustanovení ZVTOS včetně ustanovení vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 143/1988 Sb., o Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „Úmluva“), jejichž nedodržení či porušení na straně žalované spatřuje.
6. Ve vztahu k rozhodnutí o stížnosti 1 (ve spojení s rozhodnutím o kázeňském trestu *konflikt se spoluodsouzeným*) žalobce konkrétně namítá porušení § 2 odst. 1 ZVTOS, obsahující zásadu, že trest může být vykonáván jen takovým způsobem, který respektuje důstojnost osobnosti odsouzeného a omezuje škodlivé účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti, a dále porušení § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, na základě něhož je povinen oznamovat zaměstnancům žalované skutečnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jeho samého. Žalobce je proto přesvědčen, že mu nemohlo být na újmu to, že stisknutím přivolávacího nouzového tlačítka přivolal příslušníky žalované a oznámil jim, že byl napaden spoluvězněm K.. K samotnému konfliktu žalobce zdůrazňuje, že K. ho napadl u vařiče, a když jej žalobce vyzýval, aby napadání zanechal, tak jej znovu napadl úderem pěstí na hrudník a na hlavu. V této souvislosti žalobce odmítá závěr speciálního pedagoga žalované o napadání se ve vzájemném konfliktu, toto žalobce označuje za komplot, neboť pouze zvedl ruce a bránil se před ránou. Žalobce přitom poukazuje na obsah kamerového záznamu, na němž je v čase 19:52 zachyceno, jak ho odsouzený K. praští pěstí, v čase 19:53 jej praští podruhé, v čase 19:58:32 vychází K. převlečen ze své cimry (*jde o výraz z žalobcovu podání – poznámka soudu*) a v čase 19:59:50 přichází na žalobcovu cimru a tam jej napadne, načež žalobce vychází z cimry a tiskne nouzové tlačítko. Z uvedeného žalobce usuzuje, že byl ve skutečnosti obětí

a oznamovatelem, ale přesto byl nespravedlivě potrestán, ačkoliv na nikoho neútočil. Na zmiňovaném kamerovém záznamu je navíc zachycen i odsouzený D. P., který stál u vaříče mezi ním (žalobcem) a odsouzeným K. a byl svědkem celého napadení, přesto jej žalovaná vůbec nevyslechla. Žalobce opětovně připomíná, že s obsahem zmiňovaného kamerového záznamu mu bylo umožněno se seznámit teprve až na základě výzvy zdejšího soudu po podání žaloby, tedy až po vydání rozhodnutí o stížnosti 1.

7. Ve vztahu k rozhodnutí o stížnosti 2 (ve spojení s rozhodnutím o kázeňském trestu *strčení do příslušníka žalované*) a k rozhodnutí o stížnosti 3 (ve spojení s rozhodnutím o kázeňském trestu *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované*) žalobce předně připomíná, že se obě váží ke stejné události. Žalobce nepopírá, že si na svou ID kartu poznamenal pin kód, ale učinil tak smyvatelným fixem, navíc pouze na krycí fólii a nikoliv na vlastní kartu, a nadto do míst, kde nebyly zakryty žádné údaje. Po výzvě příslušníka žalované tyto popisky ihned smyl a tutéž ID kartu užívá dodnes. Proto se nemohlo jednat o poškození ID karty, ale nanejvýš o její ušpinění, které navíc bylo hned po pokynu příslušníka žalované odstraněno. Z tohoto důvodu žalobce považuje přístup příslušníků žalované za nepřiměřeně represivní a šikanozní. Právě neurvalé chování příslušníků žalované žalobce uvádí jako důvod, proč zmáčkl nouzové tlačítko alarmu, neboť měl z jejich chování strach o bezpečnost své osoby. Tvrzení příslušníků žalované, že do jednoho z nich strčil, žalobce považuje za křivé obvinění, naopak tvrdí, že jimi byl napaden on, a to bez předchozí výzvy jménem zákona. Žalobce dále namítá, že k celé události nebyl pořízen kamerový záznam, a navíc nebyli ani vyslechnuti spoluodsouzení z pokoje č. 17 jako svědci.
8. Ve vztahu k rozhodnutí o stížnosti 4 (ve spojení s rozhodnutím o kázeňském trestu - rozhodnutí o kázeňském trestu rozhodnutí o kázeňském trestu *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí*) žalobce uvádí vlastní popis inkriminované události. Uvedeného dne měl jít na pohovor k řediteli věznice, a proto se chtěl oholit, aby byl na pohovor upraven, ostatně i v rámci výkonu trestu má právo na osobní hygienu. Službu konající příslušník toto věděl. Stejně tak věděl, že žalobce měl od 15. 12. 2017 do 21. 12. 2017 (kdy měl jít na kontrolu) vystavenou „leženku“ z důvodu angíny, a proto měl úlevu od povinnosti mít ustlanou postel. Dle žalobce byly všechny tyto informace zaznamenány v systému ve výchovatelně a na informační tabuli pro personál a dozorce, tudíž službu konající příslušník musel o této úlevě vědět. Pokud jde o výtku nedostatečného ustrojení, žalobce nepopírá, že měl pod ústavním kabátem skutečně oblečen i civilní svetr, bylo to však z důvodu, že byl v danou dobu nemocen, neměl od žalované vyfasované dostatečně teplé oblečení a civilní svetr ho v posteli hřál během pocení. Žalobce zdůrazňuje, že i ve výkonu trestu má právo chránit si své zdraví. Po výzvě příslušníka žalované si odešel svetr svléknout a následně se z cimry č. 17 vrátil zpět do umývárny, aby mohl pokračovat v holení, kam za ním přišel příslušník žalované a začal na něj křičet, co si to dovoluje a proč nemá ustlanou postel, ačkoliv dle žalobce musel vědět, že kvůli vystavené „ležence“ má od této povinnosti úlevu. Když ho žalobce žádal o zavolání inspekce vězeňské služby, byl namísto toho zavolán příslušník žalované L., který mu jen řekl, aby se sbalil, nebo použije donucovací prostředky. Na to se žalobce ohradil, že trvá na přítomnosti inspekce vězeňské služby a že je jejich služební povinností jej přivolat, zároveň však výzvy uposlechl a věci si sbalil. K průběhu události žalobce odkazuje na obsah kamerového záznamu v časech 6:42 až 7:00, kdy v posledně uvedeném čase je žalobce zachycen, že

stojí sbalen před oddělením O10V. Není tedy pravdou, že by neuposlechl výzvy příslušníků žalované, naopak jejich tvrzení o tom, že jim měl říci „*Nic si balit nebudu*“ považuje za lež. I ve vztahu k této události měli být dle žalobce vyslechnuti další odsouzení jako svědci, k čemuž ale nedošlo.

9. Žalobce rovněž žádá soud, aby kromě zrušení všech napadených rozhodnutí o stížnostech a všech předcházejícím rozhodnutím o kázeňských trestech uložil žalované povinnost vymazat veškeré údaje o kázeňských trestech.

III. Vyjádření žalované a replika žalobce

10. Žalovaná ve vyjádření k žalobám shrnuje průběh kázeňských řízení. Vůči žalobním námitkám odpovídá reprodukcí odůvodnění napadených rozhodnutí, na jejichž závěrech setrvává.
11. Na vyjádření žalované odpověděl žalobce replikou, ve které označuje tvrzení žalované za lživá a reaguje na ně obsáhlou argumentací, která je však dle svého obsahu v zásadě shrnutím žalobních bodů jinými slovy.

IV. Skutková zjištění z obsahu správních spisů

12. Z obsahu předloženého spisového materiálu soud zjistil následující relevantní skutečnosti (přičemž považuje za stěžejní zdůraznit časovou posloupnost jednotlivých úkonů žalované):
13. Dne 19. 10. 2017 inspektor žalované prap. R. K. (*pozn.: soud nepovažuje za nutné uvádět v písemném vyhotovení rozsudku osobní údaje těchto příslušníků proto je dále označuje toliko iniciálami*) zpracoval „záznam o kázeňském přestupku“, v němž uvedl, že dne 19. 10. 2017 ve 20:00 hodin oznámil žalobce operátorovi, že byl na oddíle O10V napaden jiným odsouzeným, a když se (inspektor) s ostatními dozorci dostavil na oddíl, měl mu žalobce sdělit, že jej napadl odsouzený V. K., k napadení mělo dojít na chodbě oddílu a pokračovat na ložnici č. 3 škrcením a úderem do levé části obličeje. Inspektor shledal, že žalobce je podezřelý ze spáchání kázeňského přestupku dle § 28 odst. 1 a 2 písm. d) ZVTOS. V témže záznamu je dále obsaženo ručně psané vyjádření žalobce, v němž uvádí „*Vyjádřím se později, když to bude nutné, souhlasím se zápisem vyjadřuje událost dostatečně*“ a připojuje svůj podpis.
14. Dne 20. 10. 2017 vyhotovil speciální pedagog žalované rozhodnutí o kázeňském trestu - *konflikt se spoluodsouzeným* (specifikace obsahu viz odstavec 2 výše). V odůvodnění předmětného rozhodnutí speciální pedagog žalované odkázal na kamerový záznam, na jehož základě shledal průběh inkriminovaného skutku za prokázaný. Vzal v potaz vyjádření žalobce o tom, že jej napadl odsouzený K., což dle speciálního pedagoga potvrdil i kamerový záznam, současně však shledal, že ze záznamu vyplývalo, že také žalobce začal strkat do odsouzeného, čímž došlo ke vzájemnému fyzickému konfliktu.
15. Dne 20. 10. 2017 podal žalobce proti rozhodnutí o kázeňském trestu *konflikt se spoluodsouzeným* stížnost, ve které namítal, že nesouhlasí s kázeňským trestem, neboť byl napaden ranou pěstí do břicha, proto dal automaticky ruce před tvář, aby nebyl napaden do tváře, přičemž kvůli dlouhodobému léčení nemá vůli řešit konflikt fyzicky. Zdůraznil, že byl odsouzeným napaden již v nástupním oddělení, odkázal na svědectví M. H..

16. Dne 27. 10. 2017 vrchní komisař žalované vydal rozhodnutí o stížnosti 1, v jehož odůvodnění shrnul průběh řízení, přičemž shledal, že skutek, za který byl žalobce uznán vinným, odpovídá obsahu kamerového záznamu. Stížnostní námitky žalobce shledal za vyvrácené, neboť obsah kamerového záznamu prokazuje, že poté, co odsouzený K. strčil do žalobce, začal i žalobce strkat do odsouzeného K., čímž došlo ke vzájemnému fyzickému napadání. Argument o napadení žalobce odsouzeným K. již v nástupním oddělení neshledal vrchní komisař žalované za relevantní, neboť dospěl k závěru, že toto nelze zohlednit ve vztahu k jednání dne 19. 10. 2017, a navíc žalobce ani jím uváděný svědek H. v době svého pobytu na nástupním oddělení od 20. 9. 2017 do 4. 10. 2017 žádné napadení neoznámili. Uložený kázeňský trest shledal vrchní komisař úměrný závažnosti spáchaného přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu, přihlédl přitom ke skutečnosti, že žalobce byl v průběhu vykonávaného trestu odnětí svobody opakovaně kázeňsky trestán.
17. Dne 31. 10. 2017 zpracoval inspektor žalované praporčík Bc. L. N. (dále jen „prap. LN.“) *„záznam o kázeňském přestupku“*. V něm uvedl, že dne 31. 10. 2017 v 8:20 hodin prováděl dozor v oděvním skladu při výměně prádla, u něhož žalobce předložil identifikační průkaz, který měl okraje začerněné fixem a na zadní části bylo napsáno „phone number“ a nějaké číslo. Když se prap. N. zeptal žalobce, co to má znamenat, měl mu žalobce odpovědět *„Viděl to ředitel a nic na to neřekl, není to zakázané.“*, načež mu prap. Neuman předložil vnitřní řád věznice, v jehož čl. 28 odst. 5 je úmyslné poškození nebo zničení průkazu posuzováno jako kázeňský přestupek. Žalobce však po přečtení tohoto ustanovení sdělil, že svůj průkaz ztratil, proto prap. N. pojal podezření, že žalobce lže, načež ho vyzval k opuštění oddílu a spolu s praporčíkem JČ. (dále jen „prap. JČ.“) odvedli žalobce do prohlížecké místnosti v suterénu budovy O, ve které prap. N. žalobci oznámil, že bude provedena důkladná osobní prohlídka. Když si žalobce začal sundávat kabát, všiml si prap. N., že žalobce drží v ruce údajně ztracený identifikační průkaz, a když jej vyzval, aby předložil, co má v ruce, tak na něj žalobce začal vykřikovat stížnosti kvůli údajnému chytání a dotýkání se ho, poté však předal identifikační průkaz, ze kterého mezitím smazal telefonní číslo. V tu chvíli prap. N. prohlídku ukončil a přikázal žalobci, aby se odebral na odkládací celu vedle prohlížecké místnosti, což žalobce ignoroval a reagoval až na výzvu jménem zákona. Prap. N. proto pojal podezření, že žalobce mohl spáchat přestupek podle § 28 odst. 1 ZVTOS. Předmětný záznam dále obsahuje podepsané prohlášení prap. JČ. (označené jako „výpověď svědka“) o tom, že je pravdou, že se žalobce choval arogantně a na normální pokyny nereagoval, reagoval až na výzvu jménem zákona. V témže záznamu je dále obsaženo ručně psané vyjádření žalobce, v němž doslova uvedl: *„Dne 31. 10. 2017 při výměně jsem žádal o blůzu a následně jsem se prokázal IDENTIFIKAČNÍ průkaz. Vzhledem k tomu že jsem na něm měl estetickou úpravu (fixem černým smazatelným) černidlem – a na zadní straně kód a pin tel. karty ve volné zóně. Dozorci mi řekl 'DOSTANEŠ KAZENÁK'. Já jsem odvětil co není zakázáno zákonem, je zákonem povoleno, po příchodu na oddíl jsem si špinavou kartu snažil očistit. Než mě vyrušil zaměstnanec 23259. Vyjádření žalobce dále pokrčuje samostatným textem datovaným k 1. 11. 2017 tohoto znění: „Identifikační kartu jsem obarvil na okrajích černým smazatelným fixem, na rohu jsem měl napsané číslo a PIN karty na telefon + číslo do práce na zaměstnavatele. Minulý týden jsem byl na pohovoru s ředitelem věznice a vedením výkonu trestu, ti takto upravenou kartu viděli a nic neříkali. Rubovou kartu jsem po výtce dozorce očistil. Ohledně nařčení dozorce – protože mě nezákonně vzal za tělo a otočil mě.“*

Neodmítl jsem mu žádný příkaz k odebrání na odkládací celu. S kartou mě to mrzí, snažil jsem se si ji ihned očistit. Celý děj vidím jako nepěkný ze strany dozorce, ale i tak se mu omlouvám, i když jsem se mu omluvil v odkládací místnosti, on mi říkal, že kázeňák mám za to, že jsem ho naštvál mojí odpovědí 'co není zákonem zakázáno, je povoleno'. Kartu jsem nepoškodil, je plně funkční, pouze má estetickou vadu. Žádám o důtku.“

18. Dne 31. 10. 2017 zpracoval inspektor žalované podpraporčík M. N. (dále jen „pprap. MN“) „záznam o kázeňském přestupku“, v němž uvedl, že dne 31. 10. 2017 v 9:05 hodin bylo rozhodnuto o samostatném ubytování žalobce na uzavřeném oddíle z důvodu jeho předchozí nekázně, a proto jej v 9:08 hodin spolu s kolegy prap. LN a prap. JČ odváděli ze suterénu ubytovny O po osobní prohlídce na oddíl O10V za účelem sbalení osobních věcí, které zde měl žalobce uloženy. Při průchodu oddílem O10V prapap. N. viděl, že žalobce v čase 9:10 zmáčkl tísňový přivolávací, a když poté dorazili na ložnici č. 17 a jmenovaný prapap. N. stál ve dveřích, tak do něj žalobce prudce strčil a snažil se prorazit ven z ložnice na chodbu oddílu, na což prapap. MN zareagoval spolu s prap. JČ užitím hmatů a chvatů, čímž žalobce zpacifikovali a přiložili mu pouta, načež byl žalobce přiveden na uzavřený oddíl a zde mu byl v 10:09 hodin proveden test na alkohol s negativním výsledkem. Předmětný záznam dále obsahuje podepsané prohlášení prap. JČ (označené jako „výpověď svědka“) o tom, že viděl, jak se žalobce otočil a nataženýma rukama strčil do kolegy prapap. MN, po této agresi žalobce zpacifikovali a přiložili mu pouta. Předmětný záznam dále obsahuje podepsané prohlášení prap. LN (rovněž označené jako „výpověď svědka“) o tom, že viděl, jak žalobce nataženýma rukama vrazil do kolegy prapap. MN a snažil se prorazit ven z ložnice na chodbu č. 17 oddílu O10V, následně jej prap. JČ a prapap. MN zpacifikovali a přiložili mu pouta. V témže záznamu je dále obsaženo ručně psané vyjádření žalobce, v němž uvádí *„Dne 31. 10. 2017 mi odmítli dozorcí viz text nahoře, po výzvě že jménem zákona 555/1992 Sb., mě nemají napadat, slovně urážet a vyhrožovat, žádal jsem o oznámení strčení do mé osoby na oddíle O, a oznámení IDS a přivolal jsem po odmítnutí IUS tísňovým hlásičem jak jsem byl podruhé napaden.“* Vyjádření žalobce dále pokračuje samostatným textem tohoto znění: *„Cirka před 9:00 po návratu z výstrojního skladu kde byla zjištěna vada na identifikační kartě. Přišel na oddíl [prap. LN.]. V ruce držel kopii vnitřního řádu ohledně povinnosti při zacházení odsouzeného s identifikační kartou. Po tom mi dal k nahlédnutí tyto stanovy a odchází směrem zpět a v půlce chodby otočen ke mně zády řekl půjdem dolů. Načež já jsem odvětil jeho kolegovi proč. Ten se mnou trhl a já jsem mu řekl ať zanechá tohoto jednání a zavolá ISV č. IDS.“*
19. Dne 31. 10. 2017 vrchní komisař žalované vyslechl příslušníky žalované prapap. MN., prap. LN a prap. JČ jako svědky k okolnostem týkajícím se strčení do prapap. MN žalobcem (viz odstavec 18 výše). Všichni jmenovaní příslušníci ve svých svědeckých výpovědích shodně popsali, že dne 31. 10. 2017 společně odváděli žalobce z prohlídkové místnosti v suterénu budovy O na oddíl O10V, aby si zde žalobce zabalil své osobní věci, neboť měl být ubytován v uzavřeném oddílu, přičemž při tomto převádění nejprve stiskl na chodbě tísňový hlásič, v důsledku čehož ISS-operátor spustil tísňový signál, a když došli do ložnice č. 17, tak se žalobce po vstupu do této místnosti náhle prudce otočil a nataženýma rukama vrazil do prapap. N. a snažil se jej vytlačit na chodbu, v důsledku čehož svědci museli vůči žalobci užít hmaty, chvaty a přiložení pout.

20. Dne 1. 11. 2017 vyslechl speciální pedagog žalované jako svědka prap. Č. k okolnostem týkajícím se záležitosti s identifikačním průkazem žalobce (viz odstavec 17 výše). Ten vypověděl, že dne 31. 10. 2017 okolo 8:30 hodin byl na kontrole oddílu odsouzených O/10V, v tu dobu na oddíl přišel jeho kolega prap. LN, aby řešil s žalobcem problémy týkající se jeho identifikační karty, a když mu žalobce řekl, že ji nemá, nařídil mu, aby se spolu s ním a se svědkem (prap. JČ) odebrali do prohlídkové místnosti v suterénu za účelem provedení osobní prohlídky, kterou kolega prap. LN žalobci odůvodnil tím, že jej podezírá, že má identifikační průkaz u sebe. Na to měl žalobce odvětit, že nikam nepůjde, jeho verbální projev byl velmi hlasitý a arogantní, namítal, že nemají právo na to, aby ho někam vodili. Svědek (prap. JČ) žalobci pravou rukou naznačoval, kam má jít, načež se žalobce pootočil proti směru jeho ruky a dotkl se jej lehce svým ramenem. Protože žalobce ani nadále nereagoval na příkaz k odchodu, použil svědek výzvu jménem zákona a teprve poté žalobce reagoval a se svědkem i s prap. LN šel, ale nadále vykřikoval, na co si to hrají. V místnosti určené k provádění prohlídek byla u žalobce identifikační karta nalezena, měl ji schovanou v ruce, proto byla prohlídka předčasně ukončena. Následně oba příslušníci žalobci sdělili, že bude odveden do vedlejší cely, on se však před touto místností zastavil a řekl, že dovnitř nepůjde, načež se otočil a bez povolení odcházel na konec chodby. Svědek jej několikrát vyzval, aby se vrátil, žalobce však neposlechl a vykřikoval, že na takové pokyny nebude reagovat. Teprve až po použití výzvy jménem zákona, se vrátil a vešel do určené cely.
21. Součástí spisu je dále záznam z alkoholtesteru sériové číslo A103896 ze dne 31. 10. 2017, 10:09 s doplněním osobních údajů žalobce, na němž je zaznamenám výsledek „*Alkohol v krvi BAC: 0.00 Promile*“.
22. Dne 1. 11. 2017 vyhotovil vrchní komisař žalované rozhodnutí o kázeňském trestu – *strčení do příslušníka žalované* (specifikace obsahu viz odstavec 2 výše). V odůvodnění předmětného rozhodnutí vrchní komisař žalované odkázal primárně na obsah záznamu sepsaného pprap. MN ve spojení s připojenými svědeckými výpověďmi pprap. MN, prap. LN a prap. JČ. Výpovědi zmiňovaných příslušníků shledal za věrohodné a vyvracející tvrzení žalobce o urážkách ze strany příslušníků žalované. Uložený kázeňský trest shledal úměrný závažnosti spáchaného přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu, přihlédl přitom ke skutečnosti, že žalobce byl v průběhu vykonávaného trestu odnětí svobody opakovaně kázeňsky trestán, inkriminované jednání navíc vyhodnotil jako hrubé porušení povinností.
23. Dne 1. 11. 2017 vydal praktický lékař žalované, vyjádření, v němž žalobce shledal jako způsobilého k výkonu kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddílu.
24. Dne 1. 11. 2017 podal žalobce proti rozhodnutí o kázeňském trestu - *strčení do příslušníka vězeňské služby* stížnost. V ní doslovně namítl: „*K věci chci upřesnit a uvést že z kamerového záznamu asi 5 minut před stočením tísňáku na O10. Jsem vkročil do cimry O(č. 17). Kde po vstupu insp. Bc. N. vyzval rozkazem „VŠICHNI Z CIMRY“ já se otočil směrem ke dveřím na tento rozkaz a vykročil jsem z cimry. Načež druhý dozorce ten hustější mě zastoupil. A dozorce Č. co mě vedl mě napadl tak že chvatem mě odhodil a shodil na postel u radiatoru. Pak dal rozkaz jménem zákona ruce za zada což jsem uposlechl. Pak mě hodil na zem, dusil nohou a bez obutí obuvy mě násilím převedl do OVLT. Kde mě lamal zápěstí a bouchal hlavou o desku stolu.*“

25. Dne 3. 11. 2017 vydal ředitel žalované rozhodnutí o stížnosti 2, v jehož odůvodnění uvedl, že po přezkumu průběhu kázeňského řízení shledal, že bylo vedeno v souladu se zákonem, a že ostatně ani žalobce proti vedenému řízení samotnému žádné námitky nevznsl. Neshledal přitom žádné skutečnosti, které by zpochybňovaly zjištěný skutkový stav, spáchání kázeňského trestu žalobcem shledal za dostatečně prokázané a uložený kázeňský trest za úměrný závažnosti přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu.
26. Dne 13. 11. 2017 speciální pedagog žalované dále vyslechl jako svědka prap. LN k okolnostem týkajícím se záležitosti s identifikačním průkazem žalobce (viz odstavec 17 výše). Ten se ve své výpovědi vyjádřil k žalobcovu tvrzení „protože mě nezákonně vzal za tělo a otočil mě“, čímž měl nepochybně na mysli prap. JČ. Svědek potvrdil, že prap. JČ s ním byl dne 31. 10. 2017 při odvádění žalobce, jak je uvedeno v jím pořízeném záznamu. Svědek popřel, že by prap. JČ měl vzít žalobce za tělo, pouze ukazoval směrem ke katru, ať s oběma příslušníky odejde z oddílu, žalobce se přitom začal otáčet a někde v horní oblasti se dotknul natažené ruky prap. JČ, tento dotek však nijak nekomentoval.
27. Součástí spisu je černobílá oboustranná kopie ID karty s fotografií odsouzeného, její okraje mají tmavší barvu, nicméně na samotném vyhotovení karty není z fotografie patrné žádné poškození či znečištění.
28. Dne 14. 11. 2017 vyhotovil speciální pedagog žalované rozhodnutí o kázeňském trestu – *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované* (specifikace obsahu viz odstavec 2 výše). V odůvodnění zrekapituloval obsah záznamu sepsaného prap. N., jež vzal za základ skutkového stavu. Vyjádření žalobce vyhodnotil tak, že se žalobce k činu doznal (k úpravě identifikačního průkazu), byť s výhradou, že to nezakazuje zákon a nezakázal mu to ani ředitel věznice, který průkaz viděl. Speciální pedagog žalované rovněž vyhodnotil jako nevěrohodné tvrzení žalobce o tom, že jej dozorce vzal za tělo, stejně jako tvrzení, že neodmítal uložené pokyny, neboť tato tvrzení byla vyvrácena výpověďmi prap. N. a prap. Č.. Výši kázeňského trestu zdůvodnil zejména s ohledem na jednání žalobce spočívající v neuposlechnutí příkazu příslušníka a křiku na něj, rovněž přihlédl k tomu, že žalobce byl v průběhu výkonu trestu odnětí svobody opakovaně kázeňsky trestán a uložené kázeňské tresty se míjely účinkem.
29. Dne 14. 11. 2017 podal žalobce proti rozhodnutí o kázeňském trestu *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované* (specifikace obsahu viz odstavec 2 výše) stížnost, v níž uvedl, že žádá doplnit dokazování o kamerový záznam a o nahlédnutí do spisu s přítomností dozorujícího státního zástupce s tím, že stížnost doplní v jeho přítomnosti.
30. Dne 17. 11. 2017 žalobce podal podrobné doplnění, jež se obsahově do značné míry shoduje s žalobní argumentací proti rozhodnutím o stížnostech 2 a 3 (srov. odst. 7 výše).
31. Dne 22. 11. 2017 vedoucí oddělení výkonu trestu žalované vydal rozhodnutí o stížnosti 3, v němž zrekapituloval průběh kázeňského řízení a obsah žalobcových podání, přičemž shledal, že všechny rozhodné okolnosti byly speciálním pedagogem řádně prověřeny, a proto jeho závěry zcela potvrdil.

32. Dne 20. 12. 2017 zpracoval inspektor žalované praporčík M. T. (dále jen „prap. MT“), „*záznam o kázeňském přestupku*“, v němž uvedl, že dne 20. 12. 2017 v 6:55 hodin vydával odsouzeným ranní dávku léků, žalobce se však dostavil bez nádoby s tekutinou na zapití léků a nebyl řádně ustrojen, pod kabátem měl civilní svetr červené barvy s knoflíky. Když jej prap. MT na neustrojení upozornil, měl mu žalobce odvětit „je zima, tak co“. Při následné kontrole na ložnici č. 17 prap. MT zjistil, že žalobce neměl ustlanou postel, proto jej vyhledal a požadoval vysvětlení. Žalobce se však v tu dobu nacházel v umývárně, a na výzvu, aby přišel ke své posteli, začal na prap. MT vykřikovat „nikam nejdu, budu se holit“, dostavil se až na několikátý pokyn a na dotaz, proč nemá ustlanou postel, měl začít křičet „Tak vy chcete pěkné Vánoce! Dneska jdu k řediteli, píšu si číslo, chci hned mluvit s vedoucím směny.“ Poté inspektor zavolał jiného příslušníka žalované, nadpraporčíka V. L. (dále jen „nprap. VL“), jemuž situaci popsal, žalobce přitom opakoval, „nic jsem neudělal, jsem šikanován.“ Následně dal nprap. VL žalobci pokyn k zabalení všech věcí s tím, že bude převeden na uzavřený oddíl, na což žalobce odpověděl: „nic jsem neudělal, nic si balit nebudu“, a neposlechl ani po opakované výzvě. Teprve když byl vyzván jménem zákona s upozorněním na užití donucovacích prostředků, tak uposlechl a byl převeden na uzavřený oddíl. Předmětný záznam dále obsahuje podepsané prohlášení nprap. VL (označené jako „výpověď svědka“) o tom, že dal žalobci pokyn, aby si zabalil všechny své věci s tím, že bude převeden na uzavřený oddíl k samostatnému ubytování, což žalobce neuposlechl se slovy „nic si balit nebudu“ a teprve po výzvě jménem zákona a s upozorněním na možnost použití donucovacích prostředků žalobce uposlechl. V témže záznamu je dále obsaženo ručně psané vyjádření žalobce, v němž uvádí, že připojí stížnost na zvláštní příloze, zároveň žádal o vydání kopie videozáznamu a řádné prošetření ze strany Generálního ředitelství vězeňské služby a postavení obou příslušníků mimo službu. Vyjádření žalobce dále pokrčuje samostatným textem tohoto znění: „*Mám právo chránit své zdraví, Věznice mi nevydala čepici, rukavice, svetr a šálu. Jelikož jsem nachlazen a mám leženku, teplé civilní oblečení jsem si oblékl, aby mi nebyla zima.*“ Téhož dne speciální pedagog žalované vyslechl nprap. L. jako svědka, který ve své výpovědi zopakoval skutečnosti uvedené v předmětném záznamu.
33. V samostatném nedatovaném ručně psaném podání žalobce vyličil, že inkriminovaného dne se holil, neboť měl jít k řediteli věznice a nechtěl být neupraven, proto když mu příslušník žalované č. 22930 (*patrně prap. MT – pozn, soudu*) vytýkal nedostatečné ustrojení a vyzýval ho, aby přišel ke své posteli, tak mu měl žalobce sdělit, ať počká, neboť nechtěl přijít před ředitele neustrojen. Pak jej měl příslušník žalované chytit za kabát a dovést na celu č. 17, kde na něj křičel, proč nemá ustlanou postel, k čemuž mu měl žalobce sdělit, že má „leženku“, načež příslušník žalované zavolał IDS 18359 (*patrně nprap. VL – pozn, soudu*). Jemu měl žalobce oznámit stížnosti na šikanu a žádal o zavolání IVS, což bylo odmítnuto s tím, že se má žalobce do 10 minut sbalit, jinak budou použity donucovací prostředky. Žalobce namítal, že příslušníci žalované měli jeho oznámení postoupit IVS, neboť jim to zákon ukládá.
34. Dne 20. 12. 2017 vyhotovil speciální pedagog žalované pod č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28, rozhodnutí o kázeňském trestu – *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí* (specifikace obsahu viz odstavec 2 výše). V odůvodnění předmětného rozhodnutí speciální pedagog žalované zrekapituloval obsah záznamu sepsaného prap. MT, jež vzal za základ skutkového stavu. Rovněž dospěl k závěru, že se žalobce ke spáchání doznal. Vzal v potaz tvrzení žalobce, že mu nebylo vydáno zimní oblečení,

současně však shledal, že tím žalobce nijak nevysvětlil neuposlechnutí výzev příslušníků žalované. Kamerový záznam neshledal za relevantní důkazní prostředek pro potvrzení verbálního přestupku, zároveň neprokazuje žádné pochybení ze strany příslušníků žalované.

35. Ještě dne 20. 12. 2017 podal žalobce proti rozhodnutí o kázeňském trestu – *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí* stížnost, ve které uvedl, že žádá o předložení kamerového záznamu, a současně odkázal na obsah přílohy, jež se zcela shodovala s jeho podrobným vyjádřením v prvoinstančním řízení (viz odstavec 33 výše).
36. Dne 17. 1. 2018 zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu žalované vyhotovil rozhodnutí o stížnosti 4. Ve správním spise je toto rozhodnutí neoznačené, teprve ve vyjádření k žalobě jej žalovaná identifikovala pod č. j. VS-126507/ČJ-2017-800532-28. V odůvodnění rozhodnutí o stížnosti 4 zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu žalované v zásadě jen zrekapituloval průběh kázeňského řízení bez sdělení jakéhokoliv konkrétního vlastního závěru k důvodům stížnosti.

V. Splnění procesních podmínek

37. Soud ověřil, že žaloba byla osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Pokud jde o otázku včasnosti, vycházel soud z toho, že v době doručení žaloby nebylo zřejmé, kdy byla žalobci předána písemná vyhotovení napadených rozhodnutí. To se stalo až dne 29. 1. 2018 na základě výzvy soudu. Jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 14/2016 - 36, bod 14: *„Pokud je tedy rozhodnutí o kázeňském trestu umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS svému příjemci oznamováno vyhlášením, nutno tomu rozumět tak, že příjemce musí být seznámen vedle výroku rozhodnutí také s jeho důvody, a to tak, aby se nad nimi mohl patřičně zamyslet a uvážit, zda rozhodnutí má za zákonné, anebo nikoli, a v případě, že je má za nezákonné, aby proti němu mohl v zákonem stanovené lhůtě zformulovat žalobní body. V praxi tomuto požadavku správní orgán dostojí zásadně tak, že příjemci rozhodnutí předá stejnopis rozhodnutí. Po příjemci totiž zásadně nelze požadovat, aby si konkrétní důvody rozhodnutí podržel v paměti, pokud by s nimi byl seznámen, byť třeba i do detailu, toliko ústní formou“*. S ohledem na uvedené soud považoval za rozhodné datum právě 29. 1. 2018, od něhož žalobci plynula lhůta ke zformulování žalobních bodů, které žalobce po výzvě soudu ve lhůtě pro podání žaloby doplnil. Žaloba je tedy včasná.
38. Soud proto přistoupil k věcnému přezkumu napadených rozhodnutí, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

VI. Průběh jednání

39. Jednání bylo konáno prostřednictvím videokonferenčního zařízení s přítomností žalobce, žalovaná se jednání bez omluvy nezúčastnila.
40. Žalobce v samém úvodu jednání znovu žádal o ustanovení zástupce, odkazoval přitom na četná ustanovení (vesměš trestních) předpisů na právo na obhájce, připomínal též stanovisko Veřejného ochránce práv. Soudem byl poučen, že v soudním řízení správním před krajským soudem není zastoupení advokátem povinné, přičemž v jeho případě již bylo o ustanovení zástupce pravomocně rozhodnuto, a to usnesením

Krajského soudu v Praze ze dne 7. 7. 2020, č. j. 43 A 4/2018- – 130, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů a proti kterému žalobce podal kasační stížnost, která však byla zamítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2020, č. j. 5 As 222/2020 - 13). Vzhledem k tomu, že žádost žalobce o ustanovení zástupce vznesená v průběhu jednání nepoukazovala na žádnou podstatnou změnu okolností od doby rozhodování o žádosti předchozí, vyhodnotil ji soud jako opakovanou žádost, o které již nebyl povinen znovu rozhodovat s ohledem na překážku věci rozhodnuté (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007 - 150, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1 As 256/2016 - 13, bod 11).

41. Žalobce následně požádal o odročení jednání za účelem vyřízení jeho požadavku na ustanovení zástupce. Když mu bylo soudem opětovně vysvětleno, že se soud touto opakovanou žádostí již zabývat nebude, označil žalobce tento postup soudu jako nátlak na svou osobu a namítl podjatost předsedkyně senátu. Jelikož soud shledal, že nebyla vyloučena možnost vyhlášení rozsudku ve věci samé při jednání (k čemuž posléze také došlo), dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky dle § 15b odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. (jež se analogicky uplatní i v řízení před správními soudy, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 As 146/2016 - 366). Z těchto důvodů soud vyhodnotil, že pouze za účelem předložení žalobcem vznesené námitky podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu není třeba jednání odročovat a rozhodnutí ve věci samé dále odkládat. O této skutečnosti soud žalobce poučil s tím, že důvody podjatosti bude moci namítat v rámci případné kasační stížnosti proti rozsudku ve věci samé, bude-li na konci jednání vyhlášen.
42. Žalobce přesto dále opakoval svůj požadavek na odročení jednání za účelem ustanovení advokáta, poukazoval na ústavněprávní rozměr práva na obhajobu a citoval z různých předpisů. Odročení jednání žádal též z důvodu, že se nestačil seznámit s obsahem spisu. Nato mu předsedkyně senátu sdělila, že od doby, kdy mu bylo vykázáno doručení o termínu jednání, tak od něj soud neobdržel žádný požadavek na prostudování spisu. Současně předestřela, že podání účastníků založená ve spise soudním i obsah spisu správního budou v průběhu jednání předestřeny. Žalobce však i poté nadále opakoval svůj požadavek na odročení, a ti i poté, co byl soudem vyzván, aby přednesl žalobu nebo odkázal na její písemné vyhotovení. Když mu předsedkyně senátu odňala slovo, označil tento přístup za vydírání s tím, že je připraven podat stížnost na Ministerstvo spravedlnosti i předsedovi soudu. V návaznosti na to byl předsedkyní senátu opakovaně poučován, aby mluvil pouze tehdy, když mu bude uděleno slovo, což žalobce opětovně označil za nátlak a vydírání s tím, že má právo se vyjádřit ke všem rozhodným skutečnostem. Když byl poté vyzván k přednesení žaloby nebo odkázání na její podstatné části, znovu zopakoval svůj požadavek na odročení jednání za účelem ustanovení advokáta a přístup soudu znovu označoval jako nátlak na svou osobu. Poté byl předsedkyní senátu opětovně poučován, že v případě rušení průběhu soudního jednání může být vykázán z jednací síně a že může být rozhodováno i v jeho nepřítomnosti. Žalobce i přes toto upozornění projev předsedkyně senátu opětovně přerušoval a označoval její postup jako zneužití postavení a pohrdání jeho osobou coby odsouzeným ve výkonu trestu. Na to byl předsedkyní senátu poučen, že nejde o řízení trestní, ale řízení ve správním soudnictví, v němž má žalobce – třebaže je fakticky ve výkonu trestu odnětí svobody – stejné postavení jako kterýkoli jiný

účastníka. Žalobce však ani poté vyrušování nezanechal, především neustále skákal předsedkyní senátu do řeči, třebaže mu opakovaně odňala slovo. Soud proto podle § 49 odst. 2 věty páté s. ř. s. a § 54 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. rozhodl o vykázání žalobce z jednací síně (jež bylo s ohledem na jednání prostřednictvím videokonferenčního zařízení fakticky zrealizováno ukončením videokonferenčního přenosu s věznicí). Dále soud vedl jednání v nepřítomnosti žalobce. Ve zbývajících částech jednání soud zkonstatoval obsah žaloby, vyjádření žalované a obsah správního spisu. Nad rámec spisových podkladů neprováděl žádné dokazování.

VII. Posouzení soudem

43. Jak plyne z úvodní části, žalobce se v rámci žaloby domáhá přezkumu správnosti a oprávněnosti udělení celkem čtyř kázeňských postihů (z nichž některé jsou za souběh více kázeňských přestupků), tedy:
 - 1) *konflikt se spoluodsouzeným,*
 - 2) *strčení do příslušníka žalované,*
 - 3) *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované,*
 - 4) *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí*
 (podrobnější specifikace srov. odstavec 2 výše).
44. Přezkum uložených kázeňských trestů spadá do působnosti správního soudnictví (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 8 As 48/2012 - 50, č. 2805/2013 Sb. NSS).
45. Podle § 46 odst. 1 ZVTOS *„[k]ázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.“*
46. Podle § 46 odst. 2 ZVTOS *„[z]a kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.“*
47. Podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS je kázeňským trestem též *„(...)umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení“.*
48. Podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS je kázeňským trestem též *„(...)celodenní umístění do uzavřeného oddílu až na 20 dnů“.*
49. Podle § 47 odst. 1 ZVTOS *„[k]ázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kládou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.“*
50. Podle § 47 odst. 2 ZVTOS *„[u]ložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.“*

51. Podle § 49 odst. 1 ZVTOS „[k] uložení kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu a umístění do samovazby je nezbytné předchozí posouzení lékaře, že odsouzený je zdravotně způsobilý podrobit se tomuto kázeňskému trestu.“
52. Podle § 49 odst. 2 ZVTOS „[p]řed nástupem kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby a nejméně jednou týdně v průběhu jeho výkonu musí být odsouzený prohlédnut lékařem, který posoudí, zda je zdravotně způsobilý k výkonu tohoto kázeňského trestu. Tím není dotčeno právo odsouzeného na poskytování zdravotních služeb i v jiné době během výkonu kázeňského trestu.“
53. Podle § 49 odst. 4 ZVTOS „[s] výkonem znovu uloženého kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby nelze začít dříve než po uplynutí alespoň 10 dnů od výkonu některého z těchto kázeňských trestů. Jestliže však kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby byl znovu uložen ještě v průběhu výkonu některého z těchto kázeňských trestů, lze vykonat oba takové kázeňské tresty bezprostředně za sebou.“
54. Podle § 50 odst. 1 ZVTOS „[k]ázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé věznic. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem věznice.“
55. Podle § 52 odst. 1 ZVTOS „[o]dsouzený má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.“
56. Podle § 58 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění novely č. 297/2017 (dále jen „řád výkonu trestu“) „[o] uložení kázeňského trestu je třeba rozhodnout co nejdříve po zjištění kázeňského přestupku a jeho náležitém objasnění“, dále podle odst. 2 „[o] kázeňském přestupku odsouzeného se sepíše záznam na předepsaném tiskopisu. Ze záznamu musí být zřejmé konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl přestupek spáchán, popřípadě též předpokládané pohnutky takového jednání. Záznam o kázeňském přestupku a uložení kázeňského trestu se po jeho vykonání založí do osobního spisu odsouzeného. Uložení kázeňského trestu, jeho druh a důvod uložení se zaznamená do osobní karty odsouzeného“, dále podle odst. 3 „[v] řízení o kázeňském přestupku je důkazním prostředkem vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění zaměstnance Vězeňské služby, výpovědi odsouzených a jiných osob, věci, listiny a ohledání. Důkazy musí být označeny konkrétně, a to takovým způsobem, aby je bylo možno prověřit. Jsou-li důkazním prostředkem výpovědi svědků, uvede se stručný obsah jejich výpovědi s jejich vlastnoručním podpisem. Doznání odsouzeného nezabavuje příslušného zaměstnance Vězeňské služby povinnosti přezkoumat a dostupnými prostředky prověřit všechny okolnosti skutku“, a podle odst. 4 „[p]řed uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil. Vyjádření odsouzeného se uvede na předepsaném tiskopisu a předloží odsouzenému k podpisu. Odmítne-li odsouzený vyjádření podepsat, uvede příslušný zaměstnanec Vězeňské služby tuto skutečnost včetně důvodu odmítnutí a připojí datum a svůj podpis.“
57. Soud je vázán uplatněnými žalobními body a v jejich mezích je povinen přezkoumat napadená rozhodnutí (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud nicméně předesílá, že

vzhledem k obsahové struktuře žaloby (jež je fakticky tvořena sérií vícera podání) nevolí cestu vypořádávání jednotlivých žalobních námitek, nýbrž předkládá jednotný argumentační celek, v němž podává odpovědi na sporné otázky. V tomto směru uvážil soud o žalobě následovně:

58. Soud předně připomíná, že překážkou pro vydání rozhodnutí o kázeňském trestu umístění do uzavřeného oddílu (změnit na hranaté závorky s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS) není absence lékařských zpráv. Vyjádření lékaře je dle § 49 odst. 2 ZVTOS vyžadováno pouze pro účely způsobilosti k výkonu kázeňských trestů celodenního umístění do uzavřeného oddílu [§ 46 odst. 3 písm. g) ZTVOS] či umístění do samovazby [§ 46 odst. 3 písm. h) ZVTOS]. V tomto případě bylo tedy vyjádření lékaře vyžadováno pouze pro účely výkonu rozhodnutí o kázeňském trestu – *strčení do příslušníka žalované* (potvrzeného rozhodnutím o stížnosti 2), přičemž ve spisové části vedené k tomuto případu se lékařské potvrzení nachází (viz odstavec 23 výše). Pro účely ostatních uložených kázeňských trestů – z nichž vzešla rozhodnutí o stížnostech 1), 3) a 4) – nebylo vyjádření lékaře nezbytným podkladem.
59. Soud dále zdůrazňuje, že k prokázání spáchání kázeňského přestupku nemusí být nutně pořízen kamerový záznam, jak se patrně domnívá žalobce. Kamerový záznam je jen jedním z důkazních prostředků ke zjištění skutkového stavu, který však může být objasněn i jiným způsobem. Proto neměla-li žalovaná v některých případech kamerový záznam k dispozici, pak to samo o sobě neznamena překážku rozhodnutí o kázeňském přestupku, byl-li skutkový stav bez důvodných pochybností zjištěn jinými důkazními prostředky (např. výsledkem svědků, ohledáním místa apod. – srov. § 58 odst. 3 řádu výkonu trestu). To ale nemění nic na tom, že skutková zjištění musí mít v provedených důkazech oporu a musí být přesvědčivě zdůvodněna.
60. Stejně tak ale platí i obráceně, že je-li k dispozici kamerový záznam (jako tomu bylo v případě kázeňských trestů *konflikt se spoluvězněm a neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věci*), ale zároveň jsou k dispozici ještě i jiné důkazní prostředky, které by mohly průběh zkoumaných událostí ozřejmit, pak se bez dalšího nelze spoléhat pouze na kamerový záznam jako na „nezvratitelný důkaz“, ale je potřeba jej konfrontovat i s jinými důkazními prostředky – např. s výpovědí osob, které byly přítomny události zachycené na kamerovém záznamu. Jestliže orgány vězeňské služby takové důkazy neprovedou, ač je objektivně mají k dispozici, pak musejí přesvědčivě zdůvodnit, proč tak učinily a proč považují provedení těchto důkazů za nadbytečné.
61. A právě v tom spočívá problém u rozhodnutí vydaného ve věci kázeňského přestupku *konflikt se spoluodsouzeným*. Pověření pracovníci žalované (tj. speciální pedagog na prvním stupni a vrchní komisař v řízení o stížnosti) zde vycházeli prakticky jen z obsahu kamerového záznamu a fakticky jej vyhodnotili takřka jako „korunní a nezvratitelný důkaz“. Dle soudu však obsah daného kamerového záznamu nezachycuje průběh konfliktu mezi žalobcem a odsouzeným K. natolik jednoznačně, jak usuzovaly orgány žalované. Z kamerového záznamu je patrné, že žalobce, odsouzený K. a ještě další odsouzený stojí u vařiče, pak náhle K. do žalobce strčí pravou rukou (čas 19:52:26), hned vzápětí do odsouzeného K. strčí pravou rukou samotný žalobce (čas 19:52:28), který následně proti K. vykročí a snaží se ho přetlačit (čas 19:52:29), K. zdvihne ruce a snaží se naopak přetlačit žalobce, a toto vzájemné přetlačování trvá, než jsou oba „odtrhnuti“ přihlížejícími spoluodsouzenými

(čas 19:52:30-33), poté K. a několik dalších spoluodsouzených gestikulují vůči žalobci a něco mu říkají (čas 19:52:41-43), následně žalobce i K. přejdou zpět k vařiči, pak žalobce na okamžik zmizí ze záběru (cloněn jinými odsouzenými) a lze vidět pouze zády otočeného a gestikulujícího K., který vzápětí vykročí vůči žalobci (čas 19:53:05), načež se oba začnou opět přetlačovat, než jsou opět „odtrženi“ přihlížejícími spoluodsouzenými (čas 19:53:07). Soud dává žalované zčásti za pravdu v tom, že na pohled vypadá konflikt jako vzájemná „strkanice“, a leccos nasvědčuje tomu, že i žalobce byl (v rovině fyzické) aktivní, byť až jako druhý, což zčásti znevěrohodňuje jeho argumentaci o nutné obraně. Na druhou stranu: Vzhledem k absenci zvukové složky nelze z kamerového záznamu nijak poznat, zda fyzickému konfliktu nepředcházela slovní výhrůžka či jiný výrazný verbální projev/útok, ať již ze strany odsouzeného K. vůči žalobci, či naopak ze strany žalobce vůči odsouzenému K.. Ani z druhé části fyzického konfliktu (zhruba od 19:53:05) není zřejmé, co si oba odsouzení řekli, ačkoliv ze záznamu je patrné, že vůči sobě hovoří (zejména u K. je toto velmi zřetelné). Průběh fáze konfliktu před fyzickým napadením, zejména obsah případných verbálních projevů (lhostejno, zda formou slovních výhrůžek nebo formou slovního zesměšňování či ponižování) proběhlých ještě před vlastním fyzickým střetem, může mít poměrně výrazný vliv na posouzení adekvátnosti (fyzické) reakce jednoho či druhého odsouzeného, a tedy i na zhodnocení závažnosti kázeňského přestupku, a tedy i na druh a výměru uloženého trestu, případně i na zhodnocení toho, zda skutečně nešlo o nutnou obranu, případně nakolik došlo k vybočení z mezí nutné obrany. Prověření těchto okolností přitom bylo objektivně možné, neboť ze záznamu je patrné, že samotnému konfliktu přihlíželo nejméně dalších osm odsouzených, navíc bezprostředně před započatím fyzického napadání stál mezi žalobcem (po levici) a odsouzeným K. (po pravici) u vařiče další odsouzený, který nepochybně musel slyšet, co si oba aktéři řekli a zda došlo k nějakému verbálnímu napadání. Pracovníci žalované tudíž mohli tyto přihlížející odsouzené (nebo alespoň některé z nich) vyslechnout jako svědky a získat tak přesnější představu o průběhu konfliktu a jeho důvodech. Přesto tak neučinili a spolehli se pouze na obsah kamerového záznamu, který je však (zejména s ohledem na absenci zvukové složky) ne zcela jednoznačným důkazem o všech okolnostech průběhu konfliktu. V odůvodnění (prvostupňového) rozhodnutí o kázeňském trestu *konflikt se spoluodsouzeným* ani v odůvodnění navazujícího rozhodnutí o stížnosti 1 přitom není nijak uvedeno, proč se ke svědeckým výslechům žádného z přihlížejících spoluodsouzených nepřistoupilo. Stejně tak není uvedeno, proč nebyl k okolnostem konfliktu vyslechnut jeho druhý účastník, odsouzený V. K.. Je zde uváděn pouze paušalizující závěr, že z kamerového záznamu je patrné vzájemné napadání. Takový přístup však dle soudu nelze považovat za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku ve smyslu § 47 odst. 1 ZVTOS.

62. Jediný potencionální svědek, kterého pracovníci žalovaného vzali alespoň okrajově v potaz, byl žalobcem uváděný M. H., který měl potvrdit údajné předchozí napadení žalobce odsouzeným K. již v nástupním oddělení. Svědecký výslech H. však byl zamítnut s odůvodněním, že ani on, ani žalobce žádné napadení z nástupního oddělení nenahlásili. Takové odůvodnění však považuje soud za nedostatečné, neboť skutečnost, že v době pobytu žalobce v přijímacím (nástupním) oddělení věznice nebyl žádný konflikt hlášen, nelze paušálně usuzovat, že se nestal a případně nebyl příčinou následného konfliktu na cele dne 19. 10. 2017.

63. V tomto směru lze odkázat na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2013, č. j. 8 A 119/2011 – 34: „Jestliže správní orgán opomene námitku navrhovatele (zde vězeň) týkající se jeho účasti ve fyzickém konfliktu, konkrétně to že se navrhovatel pouze bránil útokům spoluvězně, nedostojí své povinnosti náležitě objasnit okolnosti kázeňského přestupku a prokázat vinu (§ 47 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody). Pokud se tedy správní orgán okolnostmi případů nezabývá a spokojí se pouze s tím, že oba vězni byli do sebe zaklesnuti a pustili se až po výzvě dozorců, činí své rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a soud jej podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zruší.“ V nyní posuzované věci je situace do značné míry podobná, neboť i zde se žalovaná (resp. její orgány-pověření pracovníci) spokojila v zásadě pouze s tím, že žalobce a odsouzený K. do sebe byli zaklesnuti, ale v podstatě opomněla námitky žalobce, že šlo z jeho strany o nutnou obranu. Speciální pedagog i vrchní komisař žalované se však otázkou zapojení žalobce do konfliktu prakticky vůbec nezabývali, čímž svá rozhodnutí ve věci kázeňského přestupku *konflikt se spoluodsouzeným* zatížili nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Soud znovu zdůrazňuje, že nepřehlédl, že dle kamerového záznamu byl i žalobce v konfliktu fyzicky aktivní a jeho argumentace o nutné obraně nezní příliš věrohodně, to ale nemění nic na tom, že tato jeho námitka měla být náležitě vypořádána, zejména za situace, kdy se nabízela možnost vyslechnout přítomné spoluodsouzené (nebo alespoň některé z nich) a na základě jejich výpovědí tvrzení žalobce buďto potvrdit nebo vyvrátit. Z uvedených důvodů soud považuje rozhodnutí o stížnosti 1) za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto jej podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil, a spolu s ním zrušil i prvostupňové rozhodnutí o kázeňském přestupku *konflikt se spoluodsouzeným* (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).
64. Soud dále podotýká, že i kdyby (hypoteticky) vyšel z úvahy o neexistenci důvodů nutné obrany na straně žalobce, tak zároveň nemůže pominout, že konflikt zachycený na kamerovém záznamu měl spíše povahu „strkanice“ než „rvačky“ (jakkoli nelze vyloučit, že bez zásahu přítomných spoluodsouzených by mohl eskalovat). Je proto otázka, zda tato „strkanice“ svou závažností vůbec dosahuje intenzity kázeňského přestupku, a pakliže ano, tak zda je takové jednání nutno sankcionovat umístněním do uzavřeného oddílu [§ 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS] na čtyři dny, nebo zda by nepostačoval mírnější druh kázeňského potrestání. Nelze totiž pomíjet, že uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu (§ 47 odst. 2 ZVTOS). A jedním z předpokladů pro zhodnocení závažnosti jednání žalobce je zjištění okolností vzniku konfliktu (včetně případného zjištění původce konfliktu). Ve vztahu k závažnosti přestupku a k důvodům výše trestu však rozhodnutí o stížnosti 1) i prvostupňové rozhodnutí o kázeňském přestupku *konflikt se spoluodsouzeným* neobsahují prakticky žádné důvody, s výjimkou obecných frází, že uložený kázeňský trest je úměrný spáchanému přestupku, že je v souladu s účelem výkonu trestu a že žalobce byl v minulosti již kázeňsky trestán. I z tohoto hlediska jsou obě rozhodnutí (stížnostní i prvostupňové) nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, tedy i v tomto ohledu je dán důvod pro jejich zrušení dle § 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 3 s. ř. s.
65. Podobné nedostatky se vyskytují i u rozhodnutí vydaných ve věci kázeňského přestupku *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí*. V tomto případě byl žalobce shledán vinným za neuposlechnutí výzvy nprap. L., aby si sbalil věci a odebral se na určený oddíl, čemuž předcházelo neuposlechnutí výzvy prap. T. k ustlání postele

v souladu s vnitřním řádem věznice. Jakkoli by toto neuposlechnutí obecně mohlo vést k naplnění znaků kázeňského přestupku dle § 28 odst. 1 ZVTOS, tak zároveň nelze pomíjet, že žalobce od počátku argumentoval tím, že měl od této povinnosti úlevu, neboť měl v období od 15. 12. do 21. 12. 2017 od lékaře vystavenou „leženku“, čímž měl nepochybně na mysli lékařské potvrzení opravňující ho pobývat na lůžku ve větším časovém rozsahu, než jak mu dovoluje vnitřní řád věznice, a tedy bez nutnosti mít jej během dne ustlané. Pokud by tomu tak skutečně bylo, pak výzva k ustlání lůžka zjevně nebyla na místě. Speciální pedagog žalované tuto žalobcovu námitku nechal zcela bez povšimnutí, ačkoliv mu nic nebránilo, aby si žalobcem tvrzenou existenci lékařské úlevy ověřil – ať již dotazem u vězeňského lékaře, náhledem do žalobcovy zdravotní dokumentace či jinak v rámci vnitřní administrativy žalované. Speciální pedagog žalované sice zčásti uznal žalobcovo vysvětlení k nošení civilního svetrů, avšak k otázce neuposlechnutí výzev příslušníků žalované jen lakonicky konstatoval, že jej žalobce nijak nevysvětlil – a jeho tvrzení ohledně úlevy od lékaře si nijak neověřil. Stejným způsobem zůstala námitka lékařské úlevy opomenuta i v rámci následného projednání žalobcovy stížnosti, stejně jako všechny ostatní žalobcovy stížnostní námitky, na které nebylo v rozhodnutí o stížnosti 4 prakticky vůbec nijak reagováno (odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí je tvořeno v zásadě jen krátkým shrnutím průběhu řízení bez vyslovení jakéhokoliv závěru k uplatněným důvodům stížnosti). Rozhodnutí o stížnosti 4 je proto zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud jej proto podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil, a spolu s ním zrušil i (prvostupňově) rozhodnutí o kázeňském trestu *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí* (§ 78 odst. 3 s. ř. s.)

66. Vzhledem ke zrušení rozhodnutí o stížnosti 4 pro nepřezkoumatelnost (tedy z důvodů, které jsou patrné z jeho obsahu a z obsahu správního spisu) soud považoval na nadbytečné provádět důkaz kamerovým záznamem ze dne 20. 12. 2017. Provedení tohoto důkazu by bylo nadbytečné rovněž z toho důvodu, že mezi žalobcem a žalovanou není spor o skutkovém průběhu událostí zachycených na kamerovém záznamu ze dne 20. 12. 2017, spor je zde pouze v tom, zda tento skutek může být hodnocen jako kázeňský přestupek či nikoliv. Z hlediska pochybení spočívajícího v neproověření existence žalobcem namítané úlevy od lékaře (viz předchozí odstavec) nemají události zachycené na daném kamerovém záznamu žádný vliv.
67. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů soud vyhodnotil rovněž rozhodnutí o stížnosti 3 ve spojení s rozhodnutím o kázeňském trestu *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované*. V tomto případě byl žalobce trestán za souběh kázeňských přestupků, přičemž první kázeňský přestupek spočíval v poškození vlastní ID karty tím, že její okraje pokreslil černým fixem a napsal na ni číslo, ačkoliv Vnitřní řád žalované předpokládá za poškození nebo zničení ID karty sankci, zatímco druhý kázeňský přestupek spočíval v nevyhovění výzvě k předložení této ID karty poté, co ji žalobce pokreslil. Samotné pokreslení ID karty přitom není zakázáno přímo zákonem, nýbrž pouze interním předpisem (vnitřním řádem věznice), jehož dodržování však zákon vyžaduje (§ 28 odst. 1 ZVTOS). Jde tedy o povinnost uloženou zákonem pouze nepřímou. Pak je ovšem třeba položit si otázku, zda samotným pokreslením ID karty fixou, či přesněji řečeno začerněním jejích okrajů a napsáním kombinace čísel na ni, skutečně dochází k poškození či dokonce zničení této karty, aby bylo možno hovořit o rozporu s vnitřním řádem věznice (§ 28 odst. 1 ZVTOS), a tedy i odpovědnosti za přestupek spočívající v porušení vnitřního řádu

(§ 46 odst. 1 ZVTOS). Žalobce přitom nikdy nepopíral vlastní pokreslení své ID karty fixem, zároveň však již od počátku namítal (a činí tak i v žalobě), že toto pokreslení nedosahuje intenzity poškození, neboť jej provedl jednak pouze na krycí fólii a nikoliv na vlastní kartu, nezakryl žádné identifikační údaje a navíc vše provedl smyvatelným fixem. Speciální pedagog žalované ani posléze vedoucí oddělení výkonu trestu žalované se přitom s těmito námitkami žalobce vůbec nijak nevypořádali, ačkoliv jde o zásadní okolnosti pro zhodnocení toho, zda žalobce svou ID kartu skutečně poškodil či nikoliv. Nelze totiž přehlédnout, že vzhled kopie ID karty založené ve správním spise do značné míry stvrzeními žalobce koresponduje: Na předmětné kopii jsou sice patrně začerněné okraje, kromě toho však na ní není patrné žádné znečištění, jsou zde jasně čitelné osobní údaje žalobce (jméno, příjmení, datum narození kód vězněné osoby), jeho fotografie i razítko vězeňské služby, naopak na rubové ani na lícové straně nelze vidět žádný ručně psaný text. Jediným viditelným „zásahem“ je tedy začernění okrajů. Soud nemá žádné rozumné vysvětlení, proč by ID karta v takovémto stavu nemohla být nadále používána ke svému účelu. Ostatně i žalobce v žalobě tvrdí, že tutéž ID kartu dosud užívá, což žalovaná ve vyjádření k žalobě nijak nezpochybňuje. Soud chápe zákaz poškození ID karty stanovený vnitřním řádem tak, že jeho smyslem je zabránit tomu, aby odsouzený zacházel s kartou tak, že ji učiní nepoužitelnou, případně že její použitelnost sníží. Aby poškození karty založilo porušení vnitřního řádu a od toho se odvíjející odpovědnost za kázeňský přestupek, mělo by se jednat o takové poškození, které sníží či zcela vyloučí další použitelnost ID karty. Z okolností případu však nevyplývá, že by u žalobcovy ID karty právě k takové intenzitě poškození došlo. Zastávaly-li orgány žalované opačný názor, pak bylo na nich, aby vysvětlily z čeho tak usuzují, resp. aby se dostatečně vypořádaly s námitkami žalobce o tom, že se na funkčnosti karty nic nezměnilo. Tomu však orgány žalované ve svých rozhodnutích nedostály. V tomto rozsahu jsou tudíž rozhodnutí obou stupňů ve věci *poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka* nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

68. Také zde soud považuje za zcela neodůvodněnou i výši kázeňského trestu. Jelikož jde o souběh dvou přestupků, ale trest byl ukládán jediný (§ 47 odst. 2 věty druhé ZVTOS), měla se jeho výše logicky odvíjet od přestupku závažnějšího. Soud přitom považuje první z těchto sbíhajících se přestupků (pokreslení ID karty) za podstatně méně závažný v porovnání s přestupkem druhým (neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované), neboť jakýkoliv zásah do ID karty sám o sobě ještě nemůže představovat přímé narušení pořádku a bezpečnosti ve věznici, zatímco neuposlechnutí výzvy dozorce již ano. Speciální pedagog ani vedoucí oddělení výkonu trestu však obě jednání z hlediska jejich závažnosti nijak nerozlišují a nahlíží na ně v zásadě rovnocenně, ale zejména nijak nezohledňují, že v případě závažnějšího jednání (neuposlechnutí výzvy) žalobce nakonec výzvám dozorce přeci jen vyhověl, byť k tomu musel být opakovaně upomínán. Za těchto okolností soud nepovažuje za úměrné závažnosti přestupku (§ 47 odst. 2 ZVTOS), byl-li za jeho spáchání uložen trest umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, který je jedním z nejprísnejších druhů trestů, a to navíc v délce 14 dnů, tedy v celé polovině zákonem stanovené sazby 28 dnů. Soud tímto netvrdí, že kázeňský trest daného druhu a výše zde nemohl být uložen, nicméně vzhledem k okolnostem případu a povaze inkriminovaných jednání by pověření pracovníci žalované měli trest takového druhu a délky náležitě a výstižně odůvodnit, a to právě ve vztahu k závažnosti obou souběžně

spáchaných přestupků. Jak přitom dovodil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 89/2014 - 25, „[d]ruh a výměra trestu za kázeňský přestupek podle zákona o výkonu trestu musí být dostatečně konkrétně odůvodněna z hlediska kritérií stanovených v § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu, resp. § 58 odst. 5 řádu výkonu trestu, tj. zejména s ohledem na závažnost kázeňského přestupku, okolnosti, za kterých byl spáchán a dosavadní chování odsouzeného“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem). Speciální pedagog a vedoucí oddělení výkonu trestu žalované se při úvaze o výměře trestu zaměřili prakticky jen na dosavadní chování žalobce, ale okolnosti spáchání a závažnost obou přestupků prakticky nevzali v potaz, ačkoliv v tomto případě to bylo více než žádoucí. I v tomto směru soud považuje rozhodnutí obou stupňů ve věci poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

69. S ohledem na zjištění uvedená v předchozích odstavcích soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil také rozhodnutí o stížnosti 3 a spolu s ním (§ 78 odst. 3 s. ř. s.) i prvostupňové rozhodnutí o kázeňském trestu poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka.
70. Zbývá se vypořádat s posledním napadeným rozhodnutím týkajícím se kázeňského přestupku strčení do příslušníka žalované. V tomto rozsahu soud žalobu důvodnou neshledal.
71. Soud předně konstatuje, že skutkové okolnosti posledně zmiňovaného kázeňského přestupku považuje za spolehlivě zjištěné. Žalobce sice popírá, že by do příslušníka žalované jakkoli strčil či vrazil, nicméně proti jeho tvrzení stojí opačné výpovědi tří příslušníků žalované. Žalobce přitom neuvedl žádné relevantní okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na nevěrohodnost výpovědí příslušníků. V tomto směru žalobce založil svou argumentaci pouze na jednostranném tvrzení, že ze strany příslušníků žalované se jedná o křivé obvinění, aniž by blíže vysvětlil, na základě čeho tak usuzuje, a případně označil důkazy na podporu svého tvrzení. Soud proto stejně jako žalovaná nemá důvod o věrohodnosti výpovědí jejích příslušníků pochybovat. Zde soud neshledal za důvodnou ani námitku žalobce, že nebyli vyslechnuti další odsouzení jako svědci, neboť shodné výpovědi tří příslušníků žalované lze z hlediska prokázání podstatných skutkových okolností považovat za dostatečné. Navíc z výpovědí příslušníků ani ze záznamu o spáchání přestupku nevyplývá, že by incidentu byli přítomni nějaké další osoby, přičemž ani žalobce neuvádí jména konkrétních spoluodsouzených, kteří by daný incident měli vidět. Dle soudu lze považovat za přiměřenou i výši uloženého trestu, neboť inkriminované jednání spočívá ve fyzickém zásahu vůči službu konajícímu zaměstnanci vězeňské služby, který je svou povahou velmi závažný a nelze jej jakkoli tolerovat. Trest celodenního umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS na dobu 20 dnů soud proto považuje za zcela adekvátní a nikterak se neztotožňuje s argumentací žalobce, že uložený trest by naplňoval znaky mučení či jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu Úmluvy.
72. Soud nepřehlédl, že k předmětnému incidentu došlo v rámci odvádění žalobce příslušníky žalované, s jejichž postupem žalobce nesouhlasil a považoval ho za nezákonný. Toto přesvědčení o nezákonném postupu příslušníků žalované však nijak nevyvíňuje žalobce, pokud jde o protiprávnost jednání zakládající odpovědnost za kázeňský přestupek strčení do příslušníka žalované. I kdyby byl žalobce v danou chvíli

oprávněně přesvědčen, že jednání příslušníků žalované bylo protizákonné, nezbavovalo ho to povinnosti se pokynu příslušníků žalované podrobit (§ 28 odst. 1 ZVTOS), aniž by byl jakkoli oprávněn tomuto jednání fyzicky zabránovat (ať již tisknutím alarmu či posléze snahou „protlačit se“ skrz dveře přes příslušníka žalované). V této souvislosti lze poukázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, který dovodil, že „[o]bčané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele (dnes úřední osoby – pozn. zdejšího soudu) bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, a to zákonným způsobem. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli“ (obdobně srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2011, č. j. 1 As 63/2011 – 90, bod 28 až 33, a ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 313/2019 – 28, odst. 36). Platí-li tato povinnost obecně pro občany v běžných životních situacích (např. při legitimaci policistou či jinou úřední osobou), pak tím spíše bude tato povinnost platit pro osobu ve výkonu trestu odnětí svobody ve vztahu k zaměstnancům vězeňské služby. Tato povinnost by neplatila jen ve zcela výjimečných situacích, pokud by pokyn úřední osoby byl zcela evidentním excesem. V nyní posuzované věci se však o žádný zjevný exces nejednalo, neboť žalobce byl podrobován pokynům službu konajícími příslušníky žalované, přičemž coby osoba pravomocně odsouzená k výkonu trestu odnětí svobody je obecně povinen se těmto pokynům podrobit (§ 28 odst. 1 ZVTOS) a v žádném případě se proti nim fyzicky nevymezovat. Ani z tohoto hlediska se nejedná o žalobcem zmiňované porušení zákazu mučení či jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu Úmluvy. Možnost obrany má žalobce v rámci soudního přezkumu, čehož ostatně využil (a to v převážné míře úspěšně).

73. Soud tedy vyhodnotil námitky žalobce směřující proti rozhodnutí o stížnosti 2, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí o kázeňském trestu *strčení do příslušníka žalované*, za nedůvodné, a proto v tomto rozsahu žalobu zamítl (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VII. Závěr a náklady řízení

74. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že v rozsahu tří ze čtyř napadených rozhodnutí je žaloba důvodná.
75. Soud vyhověl žalobě, pokud jde o kázeňské tresty ve věcech *konflikt se spoluodsouzeným, poškození ID karty a neuposlechnutí výzvy příslušníka žalované a neuposlechnutí výzvy k ustláni postele a zabalení věcí*. Soud tedy:
- rozhodl o zrušení rozhodnutí o stížnosti 1 podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a spolu s ním rozhodl podle § 78 odst. 3 s. ř. s. také o zrušení rozhodnutí o kázeňském trestu *konflikt se spoluodsouzeným* (výrok I)
 - rozhodl o zrušení rozhodnutí o stížnosti 3 podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a spolu s ním rozhodl podle § 78 odst. 3 s. ř. s. také o zrušení rozhodnutí o kázeňském trestu *poškození ID karty* (výrok II)

- rozhodl o zrušení rozhodnutí o stížnosti 4 podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a spolu s ním rozhodl podle § 78 odst. 3 s. ř. s. také o zrušení rozhodnutí o kázeňském trestu *neuposlechnutí výzvy k ustlání postele a zabalení věcí* (výrok III)
 - rozhodl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. o zamítnutí zbývajících rozsahu žaloby, tj. části směřující brojící proti rozhodnutí o stížnosti 2 potvrzujícího rozhodnutí o kázeňském trest ve věci *strčení do příslušníka žalované* (výrok IV).
76. Soud nemohl vyhovět žádosti žalobce, aby žalované uložil zahlázení jeho kázeňských trestů, neboť toto není v pravomoci soudu v tomto řízení, nadto 3 ze 4 uložených kázeňských trestů zrušil.
77. V dalším řízení pro vrácení věci k novému projednání příslušné orgány žalované důsledněji vyhodnotí okolnosti inkriminovaných jednání, současně prověří, zda nedošlo k prekluzi kázeňského přestupku (§ 47 odst. 3 ZVTOS).
78. Pokud jde o námitku podjatosti uplatněnou žalobcem v průběhu jednání, pak soud (vědom si požadavků dovozených rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2020, č. j. 8 As 207/2019 - 46, bod 17) uvádí, že žalobcem vznesená námitka podjatosti je v jádru založena především na subjektivní nespokojenost žalobce s průběhem vedení řízení. Žalobce opíral svou námitku podjatosti o tvrzení, že je ze strany předsedkyně senátu vydírán, dle soudu však pouze odmítal akceptovat, že návrhy na ustanovení zástupce pro řízení před krajským soudem podle § 35 odst. 8 s. ř. s. a na odročení jednání podle § 50 s. ř. s. nejsou nárokové, tudíž jim nemusí být vyhověno vždy, když je účastník uplatní, ale jen tehdy, jsou-li k tomu shledány důležité důvody. Takové důvody však soud v tomto případě neshledal (zejména s ohledem na žalobcem úspěšně provedené odstranění vad žaloby a její projednatelnost). Tvrzení žalobce o nátlaku či zneužití pravomoci ze strany předsedkyně senátu či členů senátu rovněž vycházejí spíše z toho, že žalobce odmítá akceptovat, že souběžně s právem účastníka řízení vyjádřit se ke všem rozhodným skutečnostem existuje rovněž povinnost účastníka respektovat zákonem stanovená pravidla průběhu soudního jednání (viz zejm. § 117 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.), což platí zejména pro výstupy v jednací síni a povinnost zdržet se všeho, co průběh jednání narušuje (srov. § 13 odst. 6 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy). Soud naopak neshledal v průběhu jednání (ani v předchozí fázi řízení) žádnou skutečnost, která by vypovídala o poměru členů soudního senátu či jiných soudních osob k projednávané věci nebo k osobě žalobce, pro který by byl dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že mu není známa žádná okolnost, pro kterou by on sám měl žalobcem vznesenou námitku podjatosti považovat za důvodnou, a jelikož k uplatnění této námítky došlo až v průběhu jednání konaného dne 26. 11. 2020, při němž byl následně vyhlášen tento rozsudek, nepovažoval soud za nutné předkládat věc k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu (§ 15b odst. 2 o. s. ř., § 64 s. ř. s.), přestože k samotnému vyhlášení rozsudku došlo až poté, co byl žalobce pro své chování vykázán z jednací síně (srov. odstavec 42 výše). Jelikož tímto rozsudkem se řízení u krajského soudu končí, může žalobce své případné námitky podjatosti vůči předsedkyni senátu, členům senátu či jiným soudním osobám zopakovat či rozvést v rámci kasační stížnosti proti tomuto rozsudku, ve které může rovněž namítat i jakékoli vady.

79. Pokud jde o námitku žalobce ohledně neumožnění seznámení se s obsahem spisu, kterou vznesl při jednání, pak soud konstatuje, že vyrozumění o konání jednání za užití videokonference bylo žalobci doručeno dne 2. 11. 2020, tedy 24 dní před konáním jednání. Minimální zákonná lhůta pro přípravu na jednání činí 10 dnů (§ 49 odst. 1 s. ř. s.). Z tohoto hlediska měl tady žalobce lhůtu pro přípravu na jednání více než dvojnásobnou. Jak byl žalobce již poučen při jednání předsedkyní senátu, v mezidobí od doručení vyrozumění o termínu jednání soud neobdržel od žalobce žádnou žádost o nahlížení do spisu, ani o prodloužení lhůty k přípravě na jednání. Požadavek na seznámení se spisem byl poprvé vznesen až na samotném jednání, nicméně právě vzhledem k délce lhůty na jeho přípravu nebyl tento požadavek soudem akceptován.
80. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl procesně úspěšný v rozsahu 75% svého žalobního nároku a v rozsahu 25% byl neúspěšný, tudíž by mu příslušela náhrada v rozsahu 50% náhrady nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věty druhé s. ř. s.). Žalobce však bylo v průběhu řízení přiznáno úplné osvobození od soudních poplatků, tedy v souvislosti s tímto řízením žádný soudní poplatek neplatil, přičemž jiné účelně vynaložené náklady na jeho straně nebyly prokázány. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok V).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. listopadu 2020

JUDr. Věra ŠIMŮNKOVÁ, v. r.
předsedkyně senátu

